



## Съобщение за пресата

Люксембург, 5 юни 2020 г.

### Биологичното разнообразие в земеделските земи продължава да намалява въпреки конкретните мерки по ОСП, посочват одиторите

Според нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) Общата селскостопанска политика (ОСП) не е успяла действително да обърне тенденцията на продължаващото от десетилетия намаляване на биологичното разнообразие, а интензивното селско стопанство продължава да е основна причина за загубата на биологично разнообразие. Одиторите установиха пропуски в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2020 г. и в координацията ѝ с ОСП. Освен това извършването от Комисията проследяване на разходите по линия на ОСП по отношение на биологичното разнообразие не е надеждно, а по-голямата част от финансирането по ОСП има слабо положително въздействие върху него. Някои схеми на ОСП имат по-голям потенциал да подобрят биологичното разнообразие, но Комисията и държавите членки са предпочели варианти със слабо въздействие.

В Европа броят на животинските видове и тяхното многообразие в земеделските земи намаляват в продължение на много години. От 1990 г. насам популациите от птици, живеещи върху земеделски земи, и полските пеперуди, които представляват добър показател за промените, са намалели с повече от 30 %. Интензивното земеделие, което продължава да бъде основна причина за обедняването на биологично разнообразие, е довело до спад на изобилието и разнообразието на естествената растителност, а оттук и на животните.

През 2011 г. Комисията прие стратегия за предотвратяване на загубата на биологично разнообразие до 2020 г. Тя се ангажира да увеличи приноса на селското и горското стопанство за запазване на биологичното разнообразие и за постигане на „измеримо подобрение“ в природозащитния статус на засегнатите от селското стопанство видове и местообитания. Одиторите направиха оценка дали ОСП е спомогнала за по-доброто опазване на биологичното разнообразие в земеделските земи и дали ЕС е постигнал напредък в постигането на набелязаните си цели. Предвид това те посетиха Кипър, Германия, Ирландия, Полша и Румъния.

*„До момента ОСП не се оказва в състояние да противодейства на намаляването на биологичното разнообразие в земеделските земи, което представлява сериозна заплаха както за селското стопанство, така и за околната среда“, заяви Виорел Щтефан, член на ЕСП, отговарящ за доклада. „Предложението за ОСП за периода след 2020 г. и стратегията*

*Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu).*

## ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu) @EUAuditors [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu)

*за биологичното разнообразие до 2030 г. имат за цел подобряват способността на ОСП да реагира на предизвикателства като загубата на биологично разнообразие, изменението на климата или приемствеността между поколенията, като същевременно продължава да подкрепя европейските земеделски стопани за постигането на устойчив и конкурентоспособен селскостопански сектор.“*

Одиторите установиха, че в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. не са определени измерими цели за селското стопанство, което затруднява оценката на напредъка и изпълнението на финансираните от ЕС действия. Освен това съществува слаба координация между политиките и стратегиите на ЕС в областта на биологичното разнообразие, което е довело например до неспособност за справяне с намаляването на генетичното разнообразие — част от биологичното разнообразие.

Директните плащания по линия на ОСП представляват около 70 % от всички разходи на ЕС в областта на селското стопанство, но начинът, по който Комисията проследява разходите по линия на ОСП в полза на биологичното разнообразие, не е надежден, тъй като надценява приноса на някои мерки за биологичното разнообразие. Освен това тяхното въздействие върху биологичното разнообразие в земеделските земи е ограничено или неизвестно. Въпреки че някои изисквания за директните плащания, по-специално „екологизирането“ и „кръстосаното спазване“, имат потенциал да подобрят биологичното разнообразие, Комисията и държавите членки са предпочели варианти със слабо въздействие, като например междинните култури или културите, които обогатяват почвата с азот. Одиторите установиха също така, че схемата за санкции във връзка с кръстосаното спазване не е оказала ясно въздействие върху биологичното разнообразие в земеделските земи и потенциалът на екологизирането не е бил развит в достатъчна степен.

Програмите за развитие на селските райони имат по-голям потенциал по отношение на биологичното разнообразие в сравнение с директните плащания, и по-специално тези, които подкрепят благоприятни за околната среда земеделски практики и надхвърлят съответните правни задължения. При все това държавите членки рядко използват мерки с голямо въздействие, като например схеми, основани на резултатите, като предпочитат „светлозелени“ схеми, които са с по-облекчени изисквания и не толкова полезни за околната среда, но се радват на по-голяма популярност сред земеделските стопани.

Одиторите препоръчват на Комисията да координира по-добре стратегията за биологичното разнообразие до 2030 г., да засили приноса на директните плащания и развитието на селските райони за биологичното разнообразие в земеделските земи, да проследява по-точно разходването на бюджета и да разработи надеждни показатели за оценка на въздействието на ОСП.

#### **Бележки към редакторите**

Биологичното разнообразие в земеделските земи се отнася до дивите животни (а не до добитъка), като например дребни бозайници, птици и насекоми, естествената растителност върху пасища, обработваемата земя и трайните насаждения, както и до видовете, обитаващи почвата.

Ролята на ЕС за опазването на биологичното разнообразие е от решаващо значение, тъй като ЕС определя екологични стандарти и съфинансира повечето от разходите на държавите членки за селско стопанство. За периода 2014—2020 г. Комисията планира да изразходва 86 млрд. евро (около 8 % от дългосрочния бюджет на ЕС) за биологично разнообразие, включително

66 млрд. евро от ОСП. Както ЕС, така и държавите членки са подписали Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие през 90-те години на миналия век, а през 2010 г. се ангажираха с целите от Аичи за 2020 г. През януари 2020 г. Световният икономически форум определи загубата на биологично разнообразие като една от петте най-големи като вероятност и въздействие заплахи, пред които е изправен светът. През май 2020 г. Комисията публикува своята стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.

ЕСП публикува Специален доклад № 13/2020 „Биологичното разнообразие в земеделските земи продължава да намалява въпреки приноса на ОСП“ в Световния ден на околната среда, на който се чества и биологичното разнообразие. Докладът е публикуван на уебсайта на ЕСП ([eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)) на 23 официални езика на ЕС. ЕСП е публикувала по-рано одитни доклади относно пестицидите, мрежата „Натура 2000“ и екологизирането на ОСП. Тя също така ще включи биологичното разнообразие в следващия си бюлетин и скоро ще публикува доклад относно опрашителите.

Лице за контакт с пресата за този доклад: *Damijan Fišer*

Ел. поща: [damijan.fiser@eca.europa.eu](mailto:damijan.fiser@eca.europa.eu) Тел.: (+352) 4398 45 510 Моб. тел.: (+352) 621 55 22 24

*Предприети от ЕСП мерки в отговор на пандемията от COVID-19*

*Европейската сметна палата (ЕСП) предприе необходимите стъпки, за да може да продължи да работи ефективно в областта на публичния одит в ЕС и да изготвя одитни доклади, становища и прегледи в срок по време на пандемията от COVID-19, доколкото това е възможно в сегашните трудни времена. Същевременно ЕСП изразява своята благодарност към всички, които работят за спасяването на животи и се борят с пандемията в Люксембург, Европейския съюз и по целия свят. Продължаваме ангажимента си да следваме политиката на правителството на Люксембург за опазване на общественото здраве. Стремим се да ограничим негативното въздействие на кризата върху нашите служители и предприемем предпазни мерки, за да сведем до минимум риска за тях и техните семейства.*